

Autors i editors valoren la importància de la lírica valenciana actual (pàgines I-VI)

La veu dels **poetes valencians**

La creació poètica a la Comunitat Valenciana via un moment d'esplendor: no és casualitat que alguns dels premis més prestigiosos dels últims temps els hagen guanyat autors valencians, com ara Enric Sòria, Xulio Ricardo Trigo, Josep Porcar, Maria Josep Escrivà o Vicent Penya; i en castellà, Jenaro Talens, Jaime Siles o el difunt César Simón. Però la repercussió en la societat d'aquest important creixement de producció lírica ha estat ben escassa, malgrat el meritori esforç dels editors. Posdata dedica aquestes pàgines a l'anàlisi de la situació poètica

POESIA

Vint-i-cinc anys de metàfores

JOSEP BALLESTER

KATEB Yacine, un dels poetes algerians contemporanis més emblemàtics, comparava sovint el poeta amb

un boxador, potser fos perquè estava disposat a rebre colps com també, encara que molt menys, com tots sabem, a donar-los. Així mateix, la imatge representava, d'altra banda, tant l'entusiasme de les victòries per punts com el desencant de les derrotes per *k. o.* Amb això el que vull comentar és que parlar de la poesia realitzada els darrers vint-i-cinc anys és complicat; a més, si el afegim l'estreñiment territorial marcat per l'administració autonòmica de l'Estat i no la cultura a la qual pertany, la veritat siga dita, la cosa es posa punxosa, una mica kafkiana en el pitjor sentit i esquizofrènica, segons es mire. Ho intentarem, però.

El que sí que m'agradaria deixar clar és que el present paper és una mena d'apunt de lectura personal i de sociologia literària d'aquest període.

La repercussió de la creació literària en la societat, malgrat el seu important creixement (tant pel que fa a la indústria editorial com als autors), ha estat ben minsa, per no dir gairebé nul·la. La societat valenciana i els mitjans de comunicació, llevat d'algunes excepcions, fan un cas realment esquitit d'aquesta realitat; a això hem d'afegir que el gènere poètic està arribant a convertir-se en gueto.

Fins i tot hi ha alguns que ja s'han afanyat a soterrar-lo o a parlar-ne com d'un cadàver exquisit.

Intentarem fer un repàs de la producció poètica des d'una postura cronològica i les propostes més interessants. La postguerra va tenir algunes veus realment impor-

tants. Les obres de Xavier Casp, Joan Fuster, Maria Beneyto, Joan Valls i el primer V. Andrés Estellés en són un bon exemple. Després les coses s'han confirmat. Casp no ha publicat res d'interés després de la seua transformació atziaca. El pitjor, però, de tot s'ha convertit en el més infaust enemic de la seua obra. Beneyto va publicar *Vidre fent de sang* (1977) amb el qual va guanyar el premi Ausiàs March i, després, va mantenir un silenci públic de més de tretze anys, però recentment ens ha ofert dos llibres molt apreciats: *Després de soterrada la tendresa* (1993) i *Elegies de pedra trencadissa* (1997) i la seua obra lírica en català.

Poesia (1997). Fuster negà de la seua obra lírica, però l'any 1987 va traure a la llum el sorprenent *Set llibres de versos*, on trobem pràcticament l'escriptura poètica completa i on ens dona la propina de dos llibres inèdits. Valls, a banda de publicar la seua obra completa (més d'una vintena de poemaris) ens va emocionar amb *Anys i-paranyes* (1985) i *La rosa quotidiana* (1990). I Andrés Estellés, la dècada dels setanta es convertí en el seu boom literari i social. Recordem que l'any 1971 edita quatre llibres, i l'any següent *Recomane tenebres*, primer volum que compila tota l'obra. Des d'aleshores ha estat la bèstia poètica, en el millor sentit de la paraula, de la poesia valenciana d'ençà de l'avi Ausiàs. Tant en qualitat com en la inèditable quantitat de versos escrits i editats: deu volums d'obra

completa i les dues mil pàgines del *Mural del País Valencià* (1996).

Els poetes de la promoció posterior que destacaríem són Lluís Alpera, Emili Rodríguez-Bembau, Josep Palàcios, i Jaume Pérez Montaner. Alpera a partir de 1985 fa un gir de cent vuitanta graus amb alguns dels seus paràmetres anteriors. Ha publicat molts llibres d'estètiques ben diverses, faria menció de *Tempesta d'argent* (1986) i *Amb cendres i diamants* (1995), recentment acaba de traure *Cavalls a l'alba* (1998), que arreplega tota l'obra anterior. Rodríguez Bembau té bastants concommitàncies amb el realisme d'Alpera, però a partir de l'any 1982 ha realitzat una transformació molt fructífera: entre altres obres cal assenyalar *El rostre de l'amant* (1992) i *Escandinàvia* (1996). Palàcios, que comença a publicar de molt jove, recordeu *Les quatre estacions* (1959), és una de les veus més originals de la nostra literatura. En la dècada dels vuitanta edita llibres realment sorprenents com *Devastació de Tricomart* (1981) i *Frontissa* (1986). Pérez Montaner, encara que publica a partir dels anys setanta, té uns lligams molt estrets amb els seus companys de generació. S'inicià amb *L'Adveniment de l'odi* (1976), i entre d'altres cal destacar *L'heura del desig* (1985) i potser els seus

Ítaca

Amb martre de Carrara et cisellat de noi, amor, com una antiga esplendor amb passió restaurada, com una plèiade de coloms fugint a l'albu.

Emergiràs sempre de la meua mar com una ànfora incògnita, com un llençol calent tacat de pernils, com un vailet cruixint tendreses i somriures.

Deliri que fon la neu, et perseguirà foll d'amor per tota Mare Nostrum, mentre els lleons de Creta encendran vells fulgors amb armes i bromes.

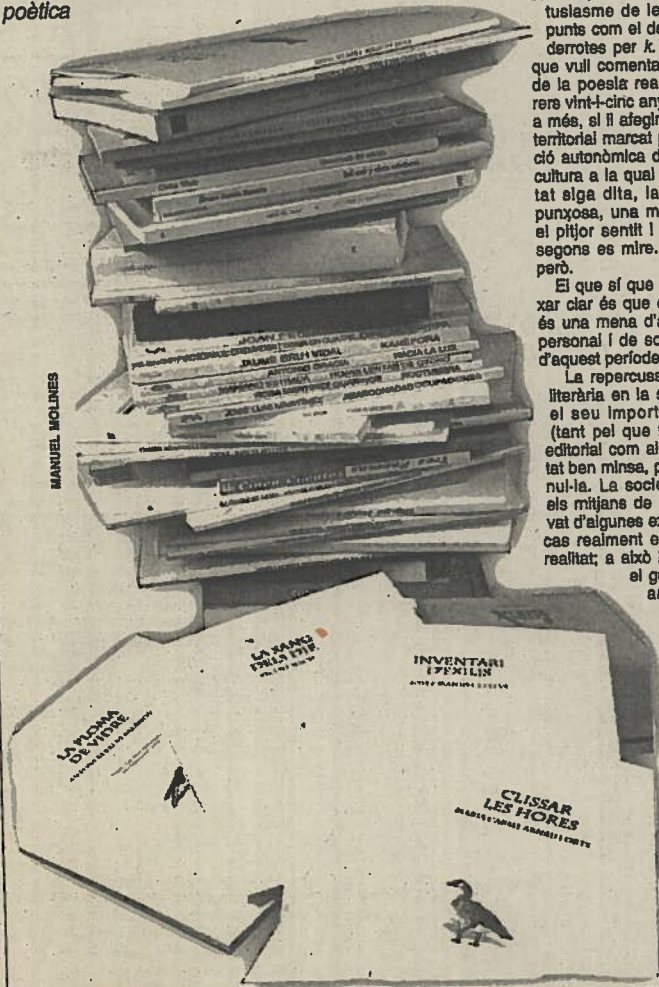
Els Cíclops des del seu trespol bramaran tot el coratge amb els vents iconoclastes de l'Egeu.

LLUÍS ALPERA

dos millors llibres fins ara publicats: *Màscares* (1992) i *Fronteres* (1994).

La generació dels setanta s'estrena al voltant dels premis Octubre, això era l'any 1973, amb Joan Navarro, *Grills esmortien ganivets a trenc de por* i Salvador Jàfer amb *L'esmortida estela de la platja*. A més a més, l'antologia militant d'Amadeu Fabregat, *Carn fresca* (1974), delxarà ben aplanat el terreny per a la nova promoció. Josep Plera en els primers anys té una gran

Passa a la pàgina II

MANUEL MOLINES

Las Majors
Rebajas de Muebles
MUEBLES LA FABRICA
VALENCIA. Avda. del Cid, 2
Tel. 96 384 69 00
SÁBADOS TARDE ABIERTO

Booke
Els valors de la Punta
18 arguments en defensa de l'horta
1.450 ptes.
Una aportació rigorosa sobre un tema conflictiu

Un fons de cultura i pensament
Més de mil títols en català
PUBLICACIONS DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA
http://www.uv.es/publicacions
E-mail: publicacions@uv.es • tel. 96 386 41 15